

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 5 maja 2022 r.
(OR. en)

8792/22

VISA 79
MIGR 136
COEST 378

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 5 maja 2022 r.

Do: Sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: C(2022) 3084 final

Dotyczy: KOMUNIKAT KOMISJI
zawierający wytyczne dotyczące wdrożenia decyzji Rady (UE) 2022/333 z dnia 25 lutego 2022 r. w sprawie częściowego zawieszenia stosowania Umowy między Wspólnotą Europejską a Federacją Rosyjską o ułatwieniach w wydawaniu wiz obywatelom Unii Europejskiej i Federacji Rosyjskiej oraz dotyczące ogólnych zasad wydawania wiz w odniesieniu do obywateli rosyjskich ubiegających się o wizę

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument C(2022) 3084 final.

Zał.: C(2022) 3084 final

Bruksela, dnia 5.5.2022 r.
C(2022) 3084 final

KOMUNIKAT KOMISJI

zawierający wytyczne dotyczące wdrożenia decyzji Rady (UE) 2022/333 z dnia 25 lutego 2022 r. w sprawie częściowego zawieszenia stosowania Umowy między Wspólnotą Europejską a Federacją Rosyjską o ułatwieniach w wydawaniu wiz obywatelom Unii Europejskiej i Federacji Rosyjskiej oraz dotyczące ogólnych zasad wydawania wiz w odniesieniu do obywateli rosyjskich ubiegających się o wizę

KOMUNIKAT KOMISJI

zawierający wytyczne dotyczące wdrożenia decyzji Rady (UE) 2022/333 z dnia 25 lutego 2022 r. w sprawie częściowego zawieszenia stosowania Umowy między Wspólnotą Europejską a Federacją Rosyjską o ułatwieniach w wydawaniu wiz obywatelom Unii Europejskiej i Federacji Rosyjskiej oraz dotyczące ogólnych zasad wydawania wiz w odniesieniu do obywateli rosyjskich ubiegających się o wizę

I. Wprowadzenie

1. 25 lutego 2022 r. Rada przyjęła decyzję Rady (UE) 2022/333 („decyzja Rady”) w sprawie częściowego zawieszenia stosowania Umowy między Wspólnotą Europejską a Federacją Rosyjską o ułatwieniach w wydawaniu wiz obywatelom Unii Europejskiej i Federacji Rosyjskiej („Umowa”)¹. Decyzja Rady weszła w życie z dniem jej przyjęcia.
2. Zharmonizowane wdrożenie decyzji Rady przez wszystkie państwa członkowskie², a także wyjaśnienie procedur i warunków wydawania wiz w Federacji Rosyjskiej jest niezbędne do zapewnienia spójności, jasności i przejrzystości podczas procedury wizowej dotyczącej obywateli Federacji Rosyjskiej w każdym urzędzie konsularnym.

II. Wytyczne dotyczące wdrożenia decyzji Rady

3. Decyzją Rady zawieszono stosowanie niektórych przepisów Umowy³ w odniesieniu do obywateli Federacji Rosyjskiej, którzy są członkami oficjalnych delegacji Federacji Rosyjskiej, członkami rządu i parlamentu krajowego oraz rządów i parlamentów regionalnych Federacji Rosyjskiej, Trybunału Konstytucyjnego Federacji Rosyjskiej oraz Sądu Najwyższego Federacji Rosyjskiej, obywatelami Federacji Rosyjskiej posiadającymi ważne paszporty dyplomatyczne oraz przedsiębiorcami i przedstawicielami organizacji gospodarczych.
4. Z dniem 28 lutego 2022 r. zawiesza się stosowanie następujących postanowień Umowy: art. 4 ust. 1 lit. a) i b) „Dokumenty potwierdzające cel podróży”, art. 5 ust. 1 lit. a), art. 5 ust. 2 lit. a) i b) oraz art. 5 ust. 3 „Wydawanie wiz wielokrotnego wjazdu”, art. 6 ust. 1 oraz art. 6 ust. 3 lit. b) i c) „Opłaty za rozpatrzenie wniosku wizowego”, art. 7 „Czas rozpatrywania wniosku wizowego” oraz art. 11 ust. 1 „Paszporty dyplomatyczne”.
5. Na podstawie postanowień Umowy pozostałe kategorie osób ubiegających się o wizę nadal będą korzystać z ułatwień wizowych. Decyzja Rady nie wpłynie zatem na zwykłych obywateli Federacji Rosyjskiej, którzy nie są członkami oficjalnych delegacji Federacji Rosyjskiej, ani członkami rządu i parlamentu krajowego oraz rządów i parlamentów regionalnych Federacji Rosyjskiej, Trybunału Konstytucyjnego Federacji Rosyjskiej oraz Sądu Najwyższego Federacji Rosyjskiej, ani też obywatelami Federacji Rosyjskiej posiadającymi ważne paszporty

---

¹ Dz.U. L 54 z 25.2.2022, s. 1.

² Ponieważ umowa o ułatwieniach wizowych, w tym jej częściowe zawieszenie, ma zastosowanie do wszystkich państw członkowskich z wyjątkiem Irlandii, państwa członkowskie, które nie wdrażają jeszcze w pełni dorobku Schengen (Bułgaria, Chorwacja, Cypr i Rumunia), powinny – w ramach swoich właściwych przepisów krajowych – odpowiednio stosować niniejsze wytyczne podczas rozpatrywania wniosków o wizę krótkoterminową składanych przez obywateli rosyjskich.

³ Umowa między Wspólnotą Europejską a Federacją Rosyjską o ułatwieniach w wydawaniu wiz obywatelom Unii Europejskiej i Federacji Rosyjskiej (Dz.U. L 129 z 17.5.2007).

dyplomatyczne lub przedsiębiorcami czy przedstawicielami organizacji gospodarczych⁴.

a) Dokumenty potwierdzające cel podróży

6. Decyzją Rady zawieszono przedkładanie uproszczonych dokumentów potwierdzających cel podróży przez kategorie obywateli Federacji Rosyjskiej wymienione w art. 4 ust. 1 lit. a) i b) Umowy. W odniesieniu do tych osób ubiegających się o wizę należy stosować decyzję wykonawczą Komisji C(2016) 3347⁵, w szczególności pkt I. „1) Wymogi ogólne” i pkt II. „Podróż w celach służbowych lub w celu podjęcia pracy” lit. a), c) i d) (dokumenty, które muszą być przedstawione przez członków oficjalnych delegacji, pracowników podróżujących w celach służbowych oraz osoby pracujące na własny rachunek)⁶.

b) Wydawanie wiz wielokrotnego wjazdu

7. Decyzją Rady zawieszono stosowanie art. 5 ust. 1 lit. a), art. 5 ust. 2 lit. a) i b) oraz art. 5 ust. 3 Umowy, które dotyczą wydawania wiz wielokrotnego wjazdu.
8. W przypadku kategorii osób ubiegających się o wizę wymienionych we wspomnianych wyżej artykułach wizy wielokrotnego wjazdu należy wydawać zgodnie z przepisami określonymi w art. 24 kodeksu wizowego⁷. Zwraca się uwagę na art. 24 ust. 2a, w którym doprecyzowano, że w indywidualnych przypadkach można skrócić okres ważności wydanej wizy, gdy istnieją uzasadnione wątpliwości co do tego, czy warunki wjazdu będą spełniane przez cały okres. Ta możliwość indywidualnej oceny okresu ważności wiz wielokrotnego wjazdu nie była możliwa na podstawie Umowy. Należy wymieniać się informacjami w ramach lokalnej współpracy schengenńskiej, aby zapewnić zharmonizowane stosowanie przepisów dotyczących wydawania wiz wielokrotnego wjazdu kategoriom osób ubiegających się o wizę objętym częściowym zawieszeniem Umowy.

c) Oplaty za rozpatrzenie wniosku wizowego

9. Decyzją Rady zawieszono zwolnienie z opłaty wizowej kategorii obywateli Federacji Rosyjskiej, o których mowa w art. 6 ust. 3 lit. b) i c) Umowy (tj. członków oficjalnych delegacji Federacji Rosyjskiej, członków rządu i parlamentu krajowego oraz rządów i parlamentów regionalnych Federacji Rosyjskiej, Trybunału Konstytucyjnego Federacji Rosyjskiej oraz Sądu Najwyższego Federacji Rosyjskiej).
10. Decyzją Rady zawieszono także stosowanie art. 6 ust. 1 Umowy, dotyczącego opłaty wizowej w wysokości 35 EUR, w odniesieniu do obywateli Federacji Rosyjskiej, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. b), art. 6 ust. 3 lit. b) i c) oraz art. 11 ust. 1 Umowy (tj. członków oficjalnych delegacji Federacji Rosyjskiej, członków rządu i parlamentu krajowego oraz rządów i parlamentów regionalnych Federacji Rosyjskiej, Trybunału Konstytucyjnego Federacji Rosyjskiej oraz Sądu

---

⁴ Przykładowo obywatele rosyjscy podróżujący jako pracownicy transportu (w tym członkowie załogi statku morskiego) lub krótkoterminowi pracownicy sezonowi, którzy nie są objęci zawieszonymi artykułami Umowy, nadal korzystać będą z ułatwień przewidzianych Umową.

⁵ Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 6.6.2016 r. ustanawiająca wykaz dokumentów uzupełniających, które muszą być przedstawione przez osoby ubiegające się o wizę w Iranie, Iraku i Federacji Rosyjskiej, C(2016) 3347 final.

⁶ Załączniki do decyzji wykonawczej Komisji z dnia 6.6.2016 r. ustanawiającej wykaz dokumentów uzupełniających, które muszą być przedstawione przez osoby ubiegające się o wizę w Iranie, Iraku i Federacji Rosyjskiej, C(2016) 3374 final.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1).

Najwyższego Federacji Rosyjskiej, obywateli Federacji Rosyjskiej posiadających ważne paszporty dyplomatyczne oraz przedsiębiorców i przedstawicieli organizacji gospodarczych).

11. W przypadku tych kategorii osób ubiegających się o wizę państwa członkowskie powinny pobierać opłatę wizową w wysokości 80 EUR zgodnie z art. 16 kodeksu wizowego.

d) Czas rozpatrywania wniosku wizowego

12. Decyzją Rady zawieszono stosowanie art. 7 Umowy w odniesieniu do kategorii osób ubiegających się o wizę, obywateli Federacji Rosyjskiej, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. a) i b), art. 6 ust. 3 lit. b) i c) oraz art. 11 ust. 1 tej Umowy.
13. W przypadku tych kategorii osób ubiegających się o wizę decyzja w sprawie wniosku wizowego powinna być podejmowana zgodnie z art. 23 kodeksu wizowego, tj. zwykle w ciągu 15 dni. Konsulaty mają zatem więcej czasu na ocenę wniosków w porównaniu z terminem rozpatrywania wynoszącym 10 dni, wyznaczonym w Umowie.

e) Paszporty dyplomatyczne

14. Decyzją Rady zawieszono zwolnienie z wiz obywateli Federacji Rosyjskiej będących posiadaczami ważnych paszportów dyplomatycznych wydanych przez Federację Rosyjską przewidziane w art. 11 ust. 1 Umowy.
15. Obywatele Federacji Rosyjskiej będący posiadaczami ważnych paszportów dyplomatycznych wydanych przez Federację Rosyjską powinni ubiegać się o wizę zgodnie z przepisami określonymi w kodeksie wizowym. Identyfikatory biometryczne należy pobierać zgodnie z art. 13 kodeksu wizowego i dostarczone muszą zostać wszystkie dokumenty uzupełniające. Należy pobrać opłatę wizową w wysokości 80 EUR.

III. Ułatwienia wizowe, które pozostają w mocy, oraz inne przepisy mające zastosowanie

16. Decyzją Rady nie zawieszono stosowania postanowień Umowy przewidujących ułatwienia wizowe dla niektórych kategorii obywateli Federacji Rosyjskiej ubiegających się o wizę, mianowicie: kierowców przewożących towary w ruchu międzynarodowym i świadczących usługi transportu pasażerskiego, członków załóg pociągów, wagonów chłodniczych i lokomotyw w pociągach międzynarodowych, osób biorących udział w działaniach naukowych, kulturalnych i artystycznych, uczniów, studentów, doktorantów oraz towarzyszących im nauczycieli, dziennikarzy lub uczestników międzynarodowych imprez sportowych i osób im towarzyszących w celach zawodowych, uczestników oficjalnych programów wymiany organizowanych przez miasta partnerskie, bliskich krewnych, osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.
17. Art. 6 ust. 3 lit. f) Umowy, którego stosowania nie zawieszono, przewiduje, że odstępuje się od pobierania opłaty za rozpatrzenie wniosku wizowego w przypadku osób, które przedstawiły dowody potwierdzające konieczność wyjazdu z przyczyn humanitarnych, w tym w celu przejścia pilnego zabiegu medycznego, oraz osoby im towarzyszące, lub w celu udziału w pogrzebie bliskiego krewnego albo w celu odwiedzenia ciężko chorego bliskiego krewnego. W innych przypadkach nieobjętych art. 6 ust. 3 lit. f) Umowy można odstąpić od pobrania opłaty wizowej lub obniżyć jej wysokość, zgodnie z art. 16 ust. 6 kodeksu wizowego, jeżeli służy to interesom kulturalnym lub sportowym, interesom w dziedzinie polityki zagranicznej, polityki

rozwojowej lub w innych dziedzinach ważnych z punktu widzenia interesu publicznego lub z uwagi na zobowiązania międzynarodowe⁸.

18. Zastosowanie mają nadal przepisy określone w dyrektywie 2004/38/WE⁹ w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich¹⁰.

IV. Wytyczne dotyczące ogólnych zasad wydawania wiz w odniesieniu do rosyjskich obywateli ubiegających się o wizę

a) Właściwe państwo członkowskie i terytorialna właściwość konsulatów w odniesieniu do rozpatrywania wniosków wizowych

19. Państwa członkowskie powinny podejmować szczególne starania, zapewniając, by przepisy kompetencyjne zawarte w art. 5 i 6 kodeksu wizowego były analizowane i prawidłowo stosowane w przypadku każdego wniosku wizowego. Wytyczne na ten temat zawarto w podręczniku wizowym I, część II, rozdział 1¹¹. Jeżeli państwo członkowskie, które otrzymało wniosek wizowy, nie jest właściwe do zajęcia się nim, cały wniosek i wszystkie dokumenty uzupełniające oraz opłata wizowa powinny zostać zwrócone. Osobę ubiegającą się o wizę należy skierować do konsulatu właściwego państwa członkowskiego, aby uniknąć zjawiska „visa shopping” między różnymi konsulatami.
20. Na podstawie art. 6 kodeksu wizowego wnioski powinny być rozpatrywane wyłącznie przez konsulat właściwego państwa członkowskiego, w którego obszarze właściwości legalnie mieszka osoba ubiegająca się o wizę. Z tego względu państwa członkowskie nie powinny rutynowo przyjmować wniosków wizowych od obywateli Federacji Rosyjskiej przebywających w państwie trzecim, takim jak Serbia, Turcja czy Zjednoczone Emiraty Arabskie, na pobyt krótkoterminowy lub w celu tranzytu. Takie osoby należy kierować do konsulatu właściwego dla ich miejsca zamieszkania, zwykle w Federacji Rosyjskiej. Wyjątki są możliwe na podstawie art. 6 ust. 2 kodeksu wizowego oraz wytycznych zawartych w podręczniku wizowym I, część II, sekcja 1.8, w szczególności w trudnych sytuacjach i ze względów humanitarnych.

b) Ocena wniosków wizowych składanych przez obywateli Federacji Rosyjskiej lub w Rosji

21. Biorąc pod uwagę obecną sytuację w zakresie bezpieczeństwa, ważne jest, aby konsulaty gruntownie sprawdzały, czy osoby ubiegające się o wizę mogłyby być uznane za zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego lub stosunków międzynarodowych któregośkolwiek z państw członkowskich, i w takim przypadku powinny one odmawiać wydania wizy. Należy sprawdzić w Systemie Informacyjnym Schengen (SIS), czy w odniesieniu do osoby ubiegającej się o wizę nie dokonano wpisu do celów odmowy wjazdu. Biorąc pod uwagę

⁸ Zgodnie z art. 19 ust. 4 kodeksu wizowego wniosek wizowy, który nie spełnia wymogów określonych w art. 19 ust. 1 kodeksu wizowego, można uznać za dopuszczalny z przyczyn humanitarnych, z uwagi na interes państwowy lub zobowiązania międzynarodowe.

⁹ Dyrektywa 2004/38/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

¹⁰ W szczególności odmowę wydania wizy osobie będącej beneficjentem swobodnego przepływu uznaje się za ograniczenie swobodnego przepływu. Należy więc zapewnić zgodność z wymogami dyrektywy 2004/38/WE rozdział VI, w szczególności z zabezpieczeniami proceduralnymi określonymi w tym rozdziale.

¹¹ Załącznik do decyzji wykonawczej Komisji C(2020) 395 z dnia 28.01.2020 zmieniającej decyzję Komisji C(2010) 1620 final w sprawie zastąpienia podręcznika do rozpatrywania wniosków wizowych i zmieniania wydanych wiz (podręcznik wizowy I).

obecny wrażliwy kontekst bezpieczeństwa, w miarę możliwości oraz w przypadku wątpliwości, konsulatom zaleca się czujność, na przykład przez sprawdzanie baz danych krajowych i Interpolu oraz SIS, zgodnie z prawodawstwem krajowym każdego państwa członkowskiego. Konsulaty powinny ponadto pamiętać, że kilka państw członkowskich wymaga zasięgnięcia opinii ich organów centralnych przy rozpatrywaniu wszystkich wniosków składanych przez obywateli Federacji Rosyjskiej, zgodnie z art. 22 kodeksu wizowego.

22. W świetle obecnej sytuacji gospodarczej i politycznej w Rosji państwa członkowskie powinny szczególną uwagę poświęcić ocenie, czy dana osoba ubiegająca się o wizę nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa państw członkowskich, oraz ustalić, czy spełnione są warunki wjazdu, zgodnie z art. 21 kodeksu wizowego i wytycznymi zawartymi w podręczniku wizowym I, część II, rozdział 6. W szczególności należy wziąć pod uwagę następujące elementy:
- i. **Podróźne ubezpieczenie medyczne:** Konsulat jest odpowiedzialny za stwierdzenie, czy ubezpieczenie przedstawione przez osobę ubiegającą się o wizę jest odpowiednie, zgodnie z art. 15 kodeksu wizowego. Zwraca się uwagę na przepisy art. 15 ust. 5, które zobowiązują konsulaty do ustalenia, czy w danym państwie członkowskim można dochodzić roszczeń wobec danego towarzystwa ubezpieczeniowego. W przypadku polis wydawanych przez rosyjskich ubezpieczycieli takie ubezpieczenie mogłoby zostać uznane za nieodpowiednie z powodu obowiązujących obecnie unijnych środków ograniczających. W takich przypadkach państwa członkowskie mogą wymagać od osób ubiegających się o wizę przedstawienia podróźnego ubezpieczenia medycznego wydanego przez ubezpieczyciela spoza Federacji Rosyjskiej.
  - ii. **Ustalenie, czy osoba ubiegająca się o wizę spełnia warunki wjazdu i czy można się spodziewać, że będzie je spełniać przez cały przewidywany okres ważności wizy:** niestabilność gospodarcza, środki ograniczające oraz sytuacja polityczna w Rosji mogą zwiększać prawdopodobieństwo, że osoby ubiegające się o wizę przestaną z czasem spełniać warunki wjazdu. W takich przypadkach należy rozważyć wydanie wizy o krótszym terminie ważności lub wizy jednokrotnego wjazdu zamiast wizy wielokrotnego wjazdu. Zwraca się uwagę na art. 24 ust. 2a kodeksu wizowego, w którym przewidziano możliwość skrócenia okresu ważności wydanej wizy w indywidualnych przypadkach, gdy istnieją uzasadnione wątpliwości co do tego, czy warunki wjazdu będą spełniane przez cały okres. Art. 5 ust. 1 lit. b), art. 5 ust. 2 lit. c)–h) oraz art. 5 ust. 3 Umowy nadal mają zastosowanie.
  - iii. **Ocena, czy osoba ubiegająca się o wizę zamierza opuścić terytorium państw członkowskich przed wygaśnięciem wizy, o którą występuje, jak przewiduje art. 21 ust. 1 kodeksu wizowego, bez uszczerbku dla możliwości wydania wizy o ograniczonej ważności terytorialnej ze względów humanitarnych:** obecna sytuacja w Rosji może zwiększać prawdopodobieństwo, że osoby ubiegające się o wizę zamierzają przekroczyć dozwolony okres pobytu w UE. W przypadkach wątpliwości co do zamiaru opuszczenia terytorium państw członkowskich należy odmówić wydania wizy, chyba że państwo członkowskie uzna wydanie wizy za konieczne (np. ze względów humanitarnych). W takim przypadku należy wydać wizę o ograniczonej ważności terytorialnej zgodnie z art. 25 kodeksu wizowego.
  - iv. **Ocena, czy osoba ubiegająca się o wizę posiada wystarczające środki utrzymania:** należy się spodziewać, że osoby zamieszkałe w Rosji nie są już w stanie korzystać z międzynarodowych kart kredytowych lub płatniczych podczas podróży do UE. Budzi to wątpliwości co do ich możliwości posiadania wystarczających środków utrzymania, tym bardziej, jeśli ich aktywa znajdują się na kontach w bankach lub innych podmiotach objętych unijnymi środkami ograniczającymi. W takich przypadkach poświadczenie pokrywania kosztów pobytu przez inną osobę lub zakwaterowania u osoby prywatnej może

stanowić dowód na posiadanie wystarczających środków utrzymania, zgodnie z art. 21 ust. 5 kodeksu wizowego.

- v. **Podczas oceny wniosku wizowego** konsulaty powinny brać pod uwagę, czy osoby ubiegające się o wizę są powiązane z osobami lub podmiotami podlegającymi unijnym środkom ograniczającym w związku z działaniami podważającymi integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażającymi. Należy ocenić, czy nie powinno się odmówić wydania wizy na podstawie art. 32 ust. 1 lit. a) pkt (vi) kodeksu wizowego. W przypadku wątpliwości mapa unijnych sankcji¹² to narzędzie, które może dostarczyć wskazówek dotyczących pełnego wykazu osób i podmiotów podlegających środkom ograniczającym UE.

23. Zachęca się państwa członkowskie do wymiany informacji w kontekście lokalnej współpracy schengenńskiej, aby zapewnić, w miarę możliwości i zgodnie z art. 48 ust. 1 kodeksu wizowego, zharmonizowane podejście do rozpatrywania wniosków wizowych składanych w Rosji. Zwraca się uwagę na wytyczne zawarte w części II podręcznika wizowego II¹³, w szczególności dotyczące roli lokalnej współpracy schengenńskiej w ocenie oferowanych produktów podróznego ubezpieczenia medycznego.

24. Jeżeli konsulaty podejmą decyzję o wydaniu wiz obywatelom Federacji Rosyjskiej, wizy te powinny być zasadniczo wizami jednolitymi ważnymi na terytorium wszystkich państw strefy Schengen. Wizy o ograniczonej ważności terytorialnej powinny być wydawane wyłącznie w sytuacjach wymienionych w art. 25 ust. 1 i 3 kodeksu wizowego, tj. gdy wiza jest wydawana pomimo niespełnienia warunków wjazdu, pomimo sprzeciwu ze strony innego państwa członkowskiego, którego opinii uprzednio zasięgnięto, z uwagi na pilność sytuacji, w przypadku gdy nie można było uprzednio zasięgnąć opinii, gdy osoba ubiegająca się o wizę przebywała już przez 90 dni w każdym 180-dniowym okresie lub gdy dokument podróży osoby ubiegającej się o wizę nie jest uznawany przez wszystkie państwa członkowskie.

25. Powyższe ustalenia dotyczące oceny wniosków wizowych pozostają **bez uszczerbku dla artykułów kodeksu wizowego zawierających przepisy wprowadzające odstępstwa dotyczące wydawania wizy z przyczyn humanitarnych, z uwagi na interes państwowy lub zobowiązania międzynarodowe**, takie jak art. 16 ust. 6 (przewidujące, że w indywidualnych przypadkach można odstąpić od pobrania opłaty wizowej lub obniżyć jej wysokość), art. 19 ust. 4 (zezwalające na uznanie za dopuszczalne wniosków, które nie spełniają wymogów) lub art. 25 ust. 1 kodeksu wizowego (wydanie wizy o ograniczonej ważności terytorialnej pomimo niespełnienia warunków wjazdu). Ma to na przykład znaczenie w przypadku wniosków wizowych składanych przez dysydentów, niezależnych dziennikarzy, obrońców praw człowieka i przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które to organizacje nie są kontrolowane przez rząd Federacji Rosyjskiej, oraz bliskich członków ich rodziny.

c) Ponowna ocena – na podstawie unijnych środków ograniczających – wiz wielokrotnego wjazdu posiadanych przez obywateli Federacji Rosyjskiej

¹² <https://www.sanctionsmap.eu>;
<https://data.europa.eu/data/datasets/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions?locale=pl>

¹³ Decyzja wykonawcza Komisji C(2020) 1764 z dnia 25 marca 2020 r. ustanawiająca podręcznik administracyjnego zarządzania procesem rozpatrywania wniosków wizowych oraz lokalną współpracą schengenńską („podręcznik wizowy II”) oraz uchylająca decyzję Komisji C(2010) 3667.

26. Przyjęto środki ograniczające¹⁴ dotyczące zakazu wjazdu na terytorium państw członkowskich lub tranzytu przez nie przez obywateli Federacji Rosyjskiej. W tym kontekście System Informacyjny Schengen (SIS) zawiera wpisy dotyczące takich obywateli objętych unijnymi środkami ograniczającymi, którym zakazuje się wjazdu lub pobytu na terytorium strefy Schengen. Zgodnie z art. 34 ust. 2 i art. 21 ust. 3 lit. c) kodeksu wizowego państwa członkowskie powinny cofnąć wizy, które wydano takim obywatelom przed wejściem w życie zakazu podróżowania i które są nadal ważne, ponieważ warunki uprawniające do jej otrzymania nie są już spełniane. Informacje o cofniętych wizach należy wprowadzać do wizowego systemu informacyjnego (VIS) zgodnie z art. 13 rozporządzenia w sprawie VIS¹⁵. Posiadacza wizy należy powiadomić o cofnięciu wizy zgodnie z art. 34 ust. 6 kodeksu wizowego.

d) Wspólne podejście do nieuznawania rosyjskich paszportów

27. Przypomina się państwom członkowskim, że w 2014 r. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych wydały Wytyczne dla konsulatów państw członkowskich w Ukrainie i w Federacji Rosyjskiej dotyczące składania wniosków o wizę Schengen przez mieszkańców Krymu¹⁶. W wyżej wymienionych wytycznych wskazano, że państwa członkowskie powinny nadal stosować przepisy dotyczące wniosków wizowych po bezprawnej aneksji Krymu¹⁷. W 2019 r. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych przygotowały ponadto Wytyczne dla konsulatów państw członkowskich i państw stowarzyszonych w ramach Schengen w Federacji Rosyjskiej i w Ukrainie dotyczące sposobu rozpatrywania wniosków wizowych złożonych przez mieszkańców ukraińskich regionów donieckiego i ługańskiego, posiadających zwykle rosyjskie paszporty międzynarodowe wydane po 24 kwietnia 2019 r.¹⁸

28. Kluczowe znaczenie ma wspólne podejście do nieuznawania rosyjskich paszportów międzynarodowych wydawanych mieszkańcom niekontrolowanych przez rząd obszarów obwodów donieckiego i ługańskiego Ukrainy oraz do rozpatrywania wniosków wizowych¹⁹.

29. Mimo że uznawanie dokumentów podróży należy do wyłącznych kompetencji państw członkowskich, wszelkie decyzje o nieuznawaniu podejmowane przez państwa członkowskie muszą być zgłaszane Komisji zgodnie z decyzją 1105/2011²⁰. Komisja regularnie podaje do wiadomości publicznej i aktualizuje wykaz dokumentów podróży.

---

¹⁴ Zob. w szczególności: decyzja Rady 2014/145/WPZiB z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w związku z działaniami podważającymi integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażającymi, Dz.U. L 078 z 17.3.2014, s. 16; rozporządzenie Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających;

¹⁵ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1133 z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) nr 603/2013, (UE) 2016/794, (UE) 2018/1862, (UE) 2019/816 i (UE) 2019/818 w odniesieniu do ustanowienia warunków dostępu do innych systemów informacyjnych UE do celów Wizowego Systemu Informacyjnego, Dz.U. L 248 z 13.7.2021, s. 1.

¹⁶ Ref. Ares(2018)4486914 – 31.08.2018.

¹⁷ Rada Europejska, oświadczenie szefów państw lub rządów w sprawie Ukrainy, 6 marca 2014 r.; konkluzje Rady w sprawie Ukrainy, 23 czerwca 2014 r. (<https://www.consilium.europa.eu/media/28028/143341.pdf>).

¹⁸ Ref. Ares(2019)6078814 – 1.10.2019.

¹⁹ Konkluzje Rady Europejskiej (20 czerwca 2019 r.) EUCO 9/19; i Ukraina: Oświadczenie Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa wydane w imieniu Unii Europejskiej na temat decyzji Federacji Rosyjskiej jeszcze bardziej podważających suwerenność i integralność terytorialną Ukrainy, 22 lutego 2022 r.

²⁰ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1105/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie wykazu dokumentów podróży, które uprawniają posiadacza do przekraczania granic zewnętrznych i mogą być wizowane oraz w sprawie ustanowienia mechanizmu sporządzania takiego wykazu, Dz.U. L 287 z 4.11.2011, s. 9.

e) **Obowiązujące umowy dwustronne z Federacją Rosyjską o zniesieniu obowiązku wizowego**

30. W rozporządzeniu wizowym²¹ ustanowiono wspólny wykaz państw trzecich, których obywatele muszą posiadać wizę podczas przekraczania granic zewnętrznych UE, oraz wykaz państw, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu. Wykazy te znajdują się w załącznikach do rozporządzenia wizowego.
31. Art. 6 ust. 1 lit. a) rozporządzenia wizowego stanowi ponadto, że „[p]aństwo członkowskie może przewidzieć wyjątki od obowiązku wizowego [...] wobec: a) posiadaczy paszportów dyplomatycznych, paszportów służbowych/urzędowych lub paszportów specjalnych”. Zgodnie z art. 12 państwa członkowskie muszą powiadamiać o środkach, jakie podejmują na podstawie art. 6 rozporządzenia wizowego, a Komisja publikuje te środki w celach informacyjnych.
32. Aby decyzja Rady w sprawie częściowego zawieszenia stosowania Umowy była skuteczna, państwa członkowskie powinny również zawiesić dwustronne umowy o zniesieniu obowiązku wizowego z Federacją Rosyjską, które przewidują ruch bezwizowy dla posiadaczy paszportów służbowych i specjalnych Federacji Rosyjskiej.
33. Państwa członkowskie powinny zapewniać stosowanie i skuteczność unijnych środków ograniczających nawet wtedy, gdy obowiązują dwustronne umowy o zniesieniu wiz z Federacją Rosyjską.

V. Wdrożenie wytycznych i informacje dla ogółu społeczeństwa

34. Niniejsze wytyczne operacyjne mają pomóc państwom członkowskim w rozpatrywaniu wszystkich wniosków składanych przez obywateli Federacji Rosyjskiej, których dotyczy częściowe zawieszenie Umowy, niezależnie od ich miejsca zamieszkania.
35. Do organów centralnych państw członkowskich należy podzielenie się tymi wytycznymi ze wszystkimi przedstawicielstwami konsularnymi na całym świecie.
36. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za informowanie ogółu społeczeństwa o częściowym zawieszeniu Umowy, por. art. 47 ust. 1 kodeksu wizowego.

VI. Działania następcze w ramach lokalnej współpracy schengenńskiej

37. Zgodnie z art. 48 ust. 1 kodeksu wizowego państwa członkowskie, koordynowane przez delegaturę UE w ramach lokalnej współpracy schengenńskiej, powinny w stosownych przypadkach regularnie wymieniać się informacjami na temat wdrażania niniejszych wytycznych i monitorować prawidłowe stosowanie zmian wynikających z częściowego zawieszenia Umowy o ułatwieniach wizowych. Sprawozdania ze spotkań poświęconych wdrażaniu niniejszych wytycznych należy udostępniać centralnym organom wizowym państw członkowskich, zgodnie z art. 48 ust. 5 kodeksu wizowego, oraz Komisji.

---

²¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu, Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 39.